

Remissyttrande: Förslag till regeringen i Miljömålsrådets årsrapport 2022

Måltid Sverige är en aktör som höjer kompetensen i offentlig måltidsbransch genom livslångt lärande, nätverk samt forsknings- och utvecklingsprojekt. Måltid Sverige bygger på partnerskap mellan regioner och medlemskap med kommuner.

Måltid Sverige yttrar sig över styrmedelsförslag 1. Mer hållbara måltider i skolan och styrmedelsförslag. 2. Riktlinjer för mer hållbar mat i skattefinansierade miljöer för barn och ungdomar inom programområde Styrmedel för hållbar konsumtion.

Mer hållbara måltider i skolan

Konkret innebär förslaget att komplettera skollagens nuvarande krav på att skolmaten i grundskolan ska vara näringsriktig och kostnadsfri, så att krav också ställs på matens miljöpåverkan.

Måltid Sverige ställer sig positiv till att se över gällande skollagar och att utvidga dessa till att även omfatta skolmåltiderna i förskola och gymnasieskola. Det är dock viktigt att kommuner och regioner får tillräckligt med resurser för att kunna säkerställa att måltiderna motsvarar krav på att vara hälsosamma och miljömässigt hållbara. Det är också viktigt att det ges resurser för att förstärka kompetensen.

Frågan om matens miljöpåverkan är komplex och kräver kontinuerliga avvägningar mellan målkonflikter. Det kräver ett aktivt arbete med menyer och recept för att göra dessa avvägningar. Hänsyn ska bland annat tas till svenska råvaror, säsongsanpassningar, olika former av miljömärkningar, naturbetesköttets fördelar kontra nötköttets nackdelar. Naturligtvis måste hänsyn också tas till livsmedelspriser och elevernas önskemål.

Kostnader för livsmedelsinköp fortsätter att öka, men kommuner och regioner har inte fått ökade resurser i budgeten. Trots kreativt tänkande i de offentliga köken att lösa en allt svårare ekvation kan otillräckliga ekonomiska resurser leda till att kvaliteten blir sämre och att det även går ut över smak och måltidsupplevelse. Detta kan i sin tur leda till att maten äts inte upp, matsvinn ökar och elever söker sig till andra alternativ med ett utbud som ofta inte främjar hälsa.

Sammanfattningsvis ser vi positivt på förslagen att skollagen även omfattar krav på hållbarhet då detta ökar angelägenhetsgraden för måltidsverksamheterna att aktivt arbeta mot gemensamma mål. För att detta ska vara görbart krävs dock resurser och att verksamheterna har stöd, metoder och verktyg att mäta och följa upp att målen nås.

Remissyttrande: Förslag till regeringen i Miljömålsrådets årsrapport 2022

Riktlinjer för mer hållbar mat i skattefinansierade miljöer för barn och ungdomar

Förslaget syftar till en minskad miljöpåverkan från barns och ungas livsmedelskonsumtion i miljöer och verksamheter som finansieras av skattemedel. Konkret innebär förslaget att Livsmedelsverket ges i uppdrag att: (1) Utfärda nationella riktlinjer för matutbud till barn och unga i offentligt finansierade miljöer med koppling till de tre dimensionerna av hållbarhet i Agenda 2030, (2) Genomföra en nationell informationssatsning för att främja spridning och användning av riktlinjerna. (3) Ta fram indikatorer och ett uppföljningsprogram för att följa livsmedelsutbudet i skattefinansierade miljöer.

Vi anser att en riktlinje är ett svagt styrmedel och att det kommer bli svårt att få följsamhet då verksamheter i de skattefinansierade miljöerna oftast bedrivs av privata företag. Utbudet följer efterfrågan och här behöver vi snarare försöka främja att kunder (barn och föräldrar) väljer de hälsosamma och hållbara alternativen.

Att komma dit är betydligt mera komplext än att det löses med nationella riktlinjer för hållbar mat. Barn och unga påverkas mycket av reklam och marknadsföring kring miljöer som idrotts- och nöjesarenor och där även snabbmatsrestauranger ofta etablerar sig. I så fall behöver även dessa påverkansfaktorer ses över för att nå avsedda effekter. Positivt är att många privata verksamheter idag arbetar aktivt med att säkerställa att de uppfyller krav för hållbarhet och miljö, men det är tyvärr inte lika tydligt för hälsosam mat.

Sammanfattningsvis ser vi positivt till att dessa miljöer uppmärksammas av Miljömålsrådet, att något behöver göras för att främja mer hälsosam och hållbar mat, men att man behöver ta sig an utmaningarna utifrån från flera perspektiv och nyttja andra styrmedel än riktlinjer.